

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7

The 7th STOU National Research Conference

การประเมินหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนในสังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29

An Evaluation of the Lower Secondary Level Career and Technology Learning Area of the Basic Education Core Curriculum B.E. 2551 as Implemented in Schools under the Office of Secondary Education Service Area 29

มนัญชยา หาระชัย (Manunchaya Harachai)¹บุญศรี พรหมมาพันธุ์ (Boonsri Prommapun)²ลาวัลย์ รักษ์ตย์ (Lawan Ruksat)³

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ประเมินปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตร (2) ประเมินกระบวนการดำเนินงานของหลักสูตร และ (3) ประเมินผลผลิตของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 67 คน ครูผู้สอน จำนวน 223 คน นักเรียน จำนวน 380 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 670 คน เครื่องมือวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบบันทึกข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยปรากฏว่า (1) ด้านปัจจัยเบื้องต้นโดยภาพรวมมีความเหมาะสมระดับมาก ได้แก่ ด้านครูผู้สอน ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ และด้านงบประมาณ (2) ด้านกระบวนการดำเนินงานโดยภาพรวมมีความเหมาะสมระดับมาก ได้แก่ การบริหารหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล และ (3) ด้านผลผลิต โดยภาพรวมมีความเหมาะสมระดับมาก ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และคุณลักษณะของผู้เรียน ได้แก่ คุณลักษณะทั่วไป คุณลักษณะเฉพาะ และคุณธรรมจริยธรรมของผู้เรียน ซึ่งผลการประเมินเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

คำสำคัญ การประเมินหลักสูตร กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี มัธยมศึกษาตอนต้น

¹ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช chayamanun@hotmail.com

² รองศาสตราจารย์ ดร. ประจำแผนกวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

Boonsri.Pro@stou.ac.th

³ อาจารย์ ดร. ข้าราชการบำนาญ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ Lawan_ruksat@yahoo.com

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7

The 7th STOU National Research Conference

Abstract

The objectives of this research were (1) to evaluate the input of the lower secondary level Career and Technology Learning Area of the Basic Education Core Curriculum B.E. 2551 as implemented in Schools under the Office of Secondary Education Service Area 29; (2) to evaluate the process of the Curriculum; and (3) to evaluate the output of the Curriculum. The key research informants were 670 persons classified into 67 administrators, 223 teachers and 380 students. The research instruments were a questionnaire and a data recording form. Data were analyzed using the percentage, mean, standard deviation, and content analysis. The results showed that (1) regarding the input evaluation, it was found that the input as a whole including the teachers, instructional media and learning sources, and budget was appropriate at the high level; (2) regarding the process evaluation, it was found that the process as a whole including the curriculum management, organization of learning activities, and measurement and evaluation was appropriate at the high level; and (3) regarding the output evaluation; it was found that the output as a whole including the students' learning achievement, the students' characteristics which included their general and specific characteristics, and the students' morality and ethics was appropriate at the high level. Thus, the evaluation results met the pre-determined criteria.

Keywords: Evaluation, Career and technology learning area, Basic education core curriculum, Lower Secondary level

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7

The 7th STOU National Research Conference

บทนำ

หลักสูตรมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาการศึกษา และการจัดการศึกษาทุกระดับ ตั้งแต่ระดับปฐมวัย การศึกษาขั้นพื้นฐาน ไปจนถึงระดับอุดมศึกษา รวมทั้งการจัดการศึกษานอกระบบและการจัดการศึกษารูปแบบอื่น ๆ โดยหลักสูตรเป็นตัวกำหนดทิศทางในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม เศรษฐกิจ การเมือง ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และการพัฒนาประเทศในด้านอื่นๆ ซึ่งผู้เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาทุกฝ่ายในทุกระดับการศึกษา จะต้องมีการวางแผนการพัฒนาหลักสูตรและการสอนให้เกิดผลโดยตรงต่อผู้เรียนทั้งในด้านความรู้ ทักษะ และนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ การถ่ายทอดทางศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา การเสริมสร้างทักษะอาชีพ การปลูกฝังเจตคติ ค่านิยม สำหรับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลเมืองโลก ยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้ง เจตคติ ที่จำเป็นต่อการศึกษา การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น.4-7)

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีเป็น 1 ใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในโครงสร้างหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ให้ผู้เรียนทุกคนที่เรียนในระดับการศึกษาภาคบังคับและการศึกษาขั้นพื้นฐานต้องเรียนรู้ในรายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยีในสาระวิชาพื้นฐานและเพิ่มเติมตามสภาพความพร้อมของแต่ละโรงเรียน ทั้งนี้กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี มุ่งพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวม เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง สามารถนำความรู้เกี่ยวกับการดำรงชีวิต การอาชีพ และเทคโนโลยีมาใช้ประโยชน์ในการทำงานอย่างมีความคิดสร้างสรรค์ และแข่งขันในสังคมไทยและสากล เห็นแนวทางในการประกอบอาชีพ รักการทำงาน และมีเจตคติที่ดีต่อการทำงาน สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างพอเพียงและมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น.1) ในการนำหลักสูตรไปใช้ สิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรจะต้องดำเนินการคือการประเมินหลักสูตรซึ่งโดยทั่วไปมีจุดมุ่งหมายเพื่อ หาคุณค่าของหลักสูตร เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขสิ่งบกพร่องที่พบในองค์ประกอบของหลักสูตรช่วยในการตัดสินใจของผู้บริหาร ทำให้ทราบถึงคุณภาพของผู้เรียนซึ่งเป็นผลผลิตของหลักสูตรและเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขระบบบริหารหลักสูตร การนิเทศ กำกับดูแลให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น (บุญศรี พรหมมาพันธุ์, 2557, น.37) จะเห็นได้ว่าในการประเมินหลักสูตรมีจุดมุ่งหมายสำคัญ ได้แก่ การหาคุณค่าของหลักสูตรว่าตอบสนองต่อวัตถุประสงค์และบรรลุผลมากน้อยเพียงใด ทั้งนี้เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำคัญในการตัดสินใจวางรูปแบบหลักสูตร การพัฒนาหลักสูตร ตลอดจนการบริหารหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ที่เกี่ยวข้องและสถาบันการศึกษาต่อไป เพราะหลักสูตรเป็นกรอบกำหนดแนวทางปฏิบัติที่จะนำไปสู่การจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต รวมทั้งเป็นแนวทางในการให้การศึกษา ให้ความรู้ การถ่ายทอดวัฒนธรรม การปลูกฝังเจตคติ และค่านิยม (ชนัท ธาตุทอง, 2552, น.3) หลักสูตรที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนจึงเป็นหัวใจสำคัญของการศึกษา

ในส่วนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 ได้เริ่มใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในโรงเรียนนาร่องและโรงเรียนพร้อมใช้หลักสูตรมาตั้งแต่ปีการศึกษา 2552 ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และใช้หลักสูตรครบทุกระดับชั้นในปีการศึกษา 2554 และจากการศึกษาพบว่ายังไม่ได้มีการประเมินหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะประเมินหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7

The 7th STOU National Research Conference

การงานอาชีพและเทคโนโลยี ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ทั้งนี้ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน ให้มีคุณภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อประเมินปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29
2. เพื่อประเมินกระบวนการของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29
3. เพื่อประเมินผลผลิตของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการดำเนินงาน และประเมินผลผลิตของหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 มีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. กรอบแนวทางการประเมิน

วัตถุประสงค์ของ การประเมิน	ตัวแปรที่ศึกษา	แหล่ง ข้อมูล	เครื่องมือ	การวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์การ ประเมิน
1. เพื่อประเมิน ปัจจัยเบื้องต้น ของหลักสูตร	1.1 ด้านครูผู้สอน	1.ผู้บริหาร	- แบบ	- ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ยตั้งแต่
	1.2 ด้านสื่อและแหล่ง เรียนรู้	2.ครูผู้สอน	สอบถาม	- ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	3.51 ขึ้นไปถึง ว่าผ่านเกณฑ์
	1.3 ด้านงบประมาณ	3.ผู้เรียน			
				-การวิเคราะห์เนื้อหา	
2. เพื่อประเมิน กระบวนการของ หลักสูตร	2.1 การบริหาร	1.ผู้บริหาร	- แบบ	- ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ยตั้งแต่
	2.2 การจัดกิจกรรม	2.ครูผู้สอน	สอบถาม	- ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	3.51 ขึ้นไปถึง ว่าผ่านเกณฑ์
	การเรียนรู้	3.ผู้เรียน			
	2.3 การวัดผลและ ประเมินผล			-การวิเคราะห์เนื้อหา	

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7

The 7th STOU National Research Conference

3. เพื่อประเมิน ผลผลิต ของหลักสูตร	1.1 ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของ นักเรียน	- งานวัดผล ของโรงเรียน	- แบบ บันทึกข้อมูล	- ค่าเฉลี่ย - ค่าร้อยละ	ผลการเรียน ระดับ ดี ร้อยละ 60 ขึ้นไป ผ่าน เกณฑ์
	1.2 คุณลักษณะของ ผู้เรียน	1.ผู้บริหาร	- แบบ สอบถาม	- ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ยตั้งแต่
	-คุณลักษณะทั่วไป	2.ครูผู้สอน		- ส่วนเบี่ยงเบน	3.51 ขึ้นไปถือ
	-คุณลักษณะเฉพาะ	3.ผู้เรียน		มาตรฐาน	ว่าผ่านเกณฑ์
	-คุณธรรมจริยธรรม			-การวิเคราะห์เนื้อหา	

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 จำนวน 81 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ผู้บริหาร จำนวน 81 คน ครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี จำนวน 530 คน และนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 39,290 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 จำนวน 67 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 67 คน ครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี จำนวน 223 คน และนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 380 คน ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 124 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 126 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 130 คน รวมทั้งสิ้น 670 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางจิสและมอร์แกนและเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น โดยใช้ขนาดโรงเรียนและระดับชั้นเป็นเกณฑ์ในการแบ่ง

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แบบสอบถาม ลักษณะมาตรประมาณค่า 5 ระดับ มี 2 ฉบับ ได้แก่ ฉบับที่ 1 สำหรับผู้บริหารและครูผู้สอน ฉบับที่ 2 สำหรับผู้เรียน สอบถามเกี่ยวกับ ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการและด้านผลผลิต และ 2) แบบบันทึกข้อมูล สำหรับใช้บันทึกข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เครื่องมือมีการตรวจสอบคุณภาพหาความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ ข้อคำถามที่ใช้ได้มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60 – 1.0 และนำไปทดลองใช้ (try - out) กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อหาค่าความเที่ยง (reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha coefficient) ของ Cronbach ได้ระดับความเที่ยงของแบบสอบถาม ฉบับที่ 1 สำหรับผู้บริหารและครูผู้สอน เท่ากับ 0.98 และฉบับที่ 2 สำหรับนักเรียน เท่ากับ 0.94

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย สรุปได้ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้บริหารที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ มีตำแหน่งเป็น รองผู้อำนวยการโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 13.45 ส่วนครูมีตำแหน่งเป็นครูผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 64.48 เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 54.48 ระดับการศึกษาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 52.41 และมีวิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ คิดเป็นร้อยละ 53.44 ส่วนนักเรียนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 69.50 และกำลังเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 33.60

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7

The 7th STOU National Research Conference

2. ด้านปัจจัยเบื้องต้น ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหาร ครู และนักเรียน มีความคิดเห็นต่อการประเมินหลักสูตรด้านปัจจัยเบื้องต้นโดยภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก ซึ่งผลการประเมินเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผู้บริหาร มีความเห็นว่าเรื่องที่มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุดได้แก่ ด้านครูผู้สอน เรื่องที่มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุดได้แก่ ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ และด้านงบประมาณ ครูและนักเรียนมีความเห็นตรงกันว่า ทุกเรื่องมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุดได้แก่ ด้านครูผู้สอน ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ และด้านงบประมาณ และเมื่อพิจารณารายละเอียด พบว่า

2.1 ด้านครูผู้สอน

ผู้บริหารมีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด ได้แก่ ครูมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียน ครูใช้ภาษาสื่อสารที่เข้าใจง่าย และครูมีความรู้ ความสามารถ เหมาะสมกับ การสอนการงานอาชีพและเทคโนโลยี ครูมีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด ได้แก่ ครูมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียน ครูประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีและเป็นสมาชิกที่ดีของสถานศึกษา ครูใช้เวลาสอนเต็มตามเวลาที่กำหนด และนักเรียนมีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด ได้แก่ ครูประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีและเป็นสมาชิกที่ดีของสถานศึกษา ครูมีความรู้ ความสามารถ เหมาะสมกับการสอนการงานอาชีพและเทคโนโลยี และครูใช้เวลาสอนเต็มตามเวลาที่กำหนด

2.2 ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้

ผู้บริหาร มีความคิดเห็นโดยรวมเหมาะสมในระดับมาก เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด ได้แก่ สื่อที่ใช้มีความชัดเจน เข้าใจง่ายและมีคุณภาพ สื่อที่ใช้สอดคล้องกับเนื้อหาและตัวชี้วัด และ สื่อที่ใช้มีความเหมาะสมกับเนื้อหาและกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน ครูมีความคิดเห็นโดยรวมเหมาะสมในระดับมาก เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด ได้แก่ สื่อที่ใช้มีความชัดเจน เข้าใจง่ายและมีคุณภาพ สื่อที่ใช้สอดคล้องกับเนื้อหาและตัวชี้วัด จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในห้องเรียนเอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และส่งเสริมให้นักเรียน ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือแหล่งเรียนรู้ในชุมชน เพื่อการเรียนรู้หรือศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม และนักเรียนมีความคิดเห็นโดยรวมเหมาะสมในระดับมาก เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด ได้แก่ สื่อที่ใช้มีความเหมาะสมกับเนื้อหาและกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน สื่อที่ใช้มีความชัดเจน เข้าใจง่ายและมีคุณภาพ และสื่อที่ใช้สอดคล้องกับเนื้อหาและตัวชี้วัด

2.3 ด้านงบประมาณ

ผู้บริหารมีความคิดเห็นโดยรวมเหมาะสมในระดับมาก เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด ได้แก่ งบประมาณสนับสนุนในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษามีอย่างเพียงพอ งบประมาณสนับสนุนการพัฒนาครูมีอย่างเพียงพอ และ งบประมาณในการปรับปรุงพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทางด้านการงานอาชีพและเทคโนโลยีมีอย่างเพียงพอ และครูมีความคิดเห็นโดยรวมมีความเหมาะสมระดับมาก เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด ได้แก่ งบประมาณสนับสนุนในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษามีอย่างเพียงพอ งบประมาณเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีอย่างเพียงพอ และงบประมาณสนับสนุนการพัฒนาครูมีอย่างเพียงพอ

3. ด้านกระบวนการของหลักสูตร ผลการวิจัย พบว่า

ผู้บริหาร ครู และนักเรียน มีความคิดเห็นต่อการประเมินหลักสูตรด้านกระบวนการโดยภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก ซึ่งผลการประเมินเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผู้บริหาร มีความเห็นทุกเรื่องมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผล ส่วนครูมีความคิดเห็นว่าทุกเรื่องมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการบริหารหลักสูตร

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7

The 7th STOU National Research Conference

และด้านการวัดและประเมินผล และนักเรียนมีความคิดเห็นว่าการเรียนมีความเหมาะสมในระดับมาก ได้แก่ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผล ซึ่งผลการประเมินเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด และ เมื่อพิจารณารายละเอียด พบว่า

3.1 ด้านการบริหารหลักสูตร

ผู้บริหาร และครู มีความคิดเห็นด้านการบริหารหลักสูตรโดยรวมว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า ทุกเรื่องมีความเหมาะสมในระดับมาก ได้แก่ โรงเรียนจัดอัตราากำลังครูให้สอดคล้องตามวุฒิที่สำเร็จการศึกษา โรงเรียนจัดดำเนินการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบ โรงเรียนมีการจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินการจัดทำและบริหารหลักสูตร โครงสร้างเวลาเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และพันธกิจของโรงเรียน ซึ่งผลการประเมินเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

3.2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ผู้บริหารมีความคิดเห็นโดยรวมว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด ได้แก่ ครูชี้แจงตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบก่อนเรียน ครูใช้เทคนิค วิธีการสอนสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และครูดำเนินการสอนครบทุกตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในมาตรฐานชั้นปี ส่วนครูมีความคิดเห็นโดยรวมว่ามีความเหมาะสมระดับมาก เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด ได้แก่ ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามและแสดงความคิดเห็น ครูชี้แจงตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบก่อนเรียน และครูใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสม และนักเรียนมีความคิดเห็นโดยรวมว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด ได้แก่ ครูชี้แจงตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบก่อนเรียน ครูให้คำแนะนำ คำปรึกษา และแก้ไขปัญหาให้แก่ทั้งนักเรียนทั้งด้านการเรียนและคุณภาพชีวิตด้วยความเสมอภาค และครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามและแสดงความคิดเห็น

3.3 ด้านการวัดผลและประเมินผล

ผู้บริหารมีความคิดเห็นโดยรวมว่า มีความเหมาะสมในระดับมาก เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด ได้แก่ ครูใช้วิธีการหลากหลายในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน ครูใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลตรงกับตัวชี้วัด และครูมีการประเมินหลังเรียนเพื่อตรวจสอบความรู้ของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ส่วนครูมีความคิดเห็นโดยรวมว่ามีความเหมาะสมระดับมาก เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด ได้แก่ ครูมีการประเมินหลังเรียนเพื่อตรวจสอบความรู้ของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ครูชี้แจงการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ และครูนำผลการประเมินมาปรับปรุงการเรียนการสอน และนักเรียนมีความคิดเห็นโดยรวมว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด ได้แก่ ครูชี้แจงวิธีการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ ครูมีการประเมินผลก่อนเรียนเพื่อนำผลมาปรับพื้นฐานของนักเรียน และครูมีการประเมินหลังเรียนเพื่อตรวจสอบความรู้ของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

4. ด้านผลผลิต ผลการวิจัย พบว่า

4.1 ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ที่ได้ผลการเรียนระดับดี ขึ้นไป โดยรวมคิดเป็นร้อยละ 63.42 ผ่านเกณฑ์การประเมิน (เกณฑ์การผ่าน ร้อยละ 60 ขึ้นไป) เมื่อพิจารณาตามระดับชั้นพบว่า นักเรียนทุกระดับชั้น ผ่านเกณฑ์การประเมิน ได้แก่ นักเรียนชั้น ม.3 ที่ได้ผลการเรียนระดับดี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 65.38 นักเรียนชั้น ม.1 คิดเป็นร้อยละ 64.40 และนักเรียนระดับชั้น ม.2 คิดเป็นร้อยละ 60.20 ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาตามขนาดของโรงเรียน พบว่า โรงเรียนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 1 โรง โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 1 โรง โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 5 โรง มีนักเรียนที่ได้ผลการเรียนระดับดี โดยรวม ผ่านเกณฑ์การประเมินทุกโรงเรียน

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7

The 7th STOU National Research Conference

และโรงเรียนขนาดเล็กมีนักเรียนที่ได้ผลการเรียนระดับดี โดยรวม ผ่านเกณฑ์การประเมิน จำนวน 2 โรงเรียน ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน จำนวน 3 โรงเรียน

4.2 ด้านคุณลักษณะของนักเรียน

ผู้บริหาร และครู มีความคิดเห็นโดยรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผู้บริหาร และครูมีความเห็นตรงกันว่าทุกเรื่องมีความเหมาะสมในระดับมาก เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด ได้แก่ คุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน ด้านคุณลักษณะเฉพาะของนักเรียน และด้านคุณลักษณะทั่วไปของนักเรียน เมื่อพิจารณารายละเอียด พบว่า

4.2.1 ด้านคุณลักษณะทั่วไปของนักเรียน

ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นด้านคุณลักษณะทั่วไปของนักเรียนโดยรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อ พบว่า ทุกเรื่อง ผู้บริหารและครูมีความเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับมาก ได้แก่ นักเรียนสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างพอเพียงและมีความสุข นักเรียนเห็นแนวทางในการประกอบอาชีพ รักการทำงาน และมีเจตคติที่ดีต่อการทำงาน และนักเรียนสามารถนำความรู้เกี่ยวกับการดำรงชีวิต การอาชีพและเทคโนโลยี มาใช้ประโยชน์ในการทำงาน อย่างมีความคิดสร้างสรรค์และแข่งขันในสังคมไทยและสากล และนักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจและมีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตและรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง ซึ่งผลการประเมินเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

4.2.2 ด้านคุณลักษณะเฉพาะของนักเรียน

ผู้บริหารและครู มีความคิดเห็นด้านคุณลักษณะเฉพาะของนักเรียน โดยรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละข้อ ผู้บริหารและครูมีความเห็นว่าพบว่า มีความเหมาะสมในระดับมากทุกเรื่อง ได้แก่ นักเรียนมีทักษะการค้นหาข้อมูลและการติดต่อสื่อสาร มีการใช้งานผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์อย่างมีคุณธรรมและจริยธรรม นักเรียนเลือกใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์ต่อชีวิต สังคม สิ่งแวดล้อม นักเรียนมีทักษะการกระบวนการทำงานและการทำงานร่วมกัน นักเรียนมีลักษณะนิสัยการทำงานที่เสียสละ มีคุณธรรม ตัดสินใจอย่างมีเหตุผลและถูกต้อง และนักเรียนมีทักษะการกระบวนกาแก้ปัญหาและทักษะการจัดการ ซึ่งผลการประเมินเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

4.2.3 ด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน

ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโดยรวมว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าทุกเรื่องมีความเหมาะสมในระดับมาก ได้แก่ นักเรียนมีความซื่อสัตย์ สุจริต และมีน้ำใจ เสียสละ นักเรียนมีความตรงต่อเวลา และมีความสามัคคี นักเรียนมีความขยันและอดทน ซึ่งผลการประเมินเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

5. ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะ จากกลุ่มตัวอย่างพบว่า ครูควรนำสื่อ-อุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัยมาใช้มากขึ้น ควรจัดให้มีการศึกษาดูงานนอกสถานที่/แหล่งประกอบการ ควรจัดหาสื่อและแหล่งเรียนรู้ให้เพียงพอแก่ผู้เรียน โรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้/สถานที่ให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงมากขึ้น และควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายและกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน ไม่ให้น่าเบื่อ ตามลำดับ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7

The 7th STOU National Research Conference

อภิปรายผลการวิจัย

1. ด้านปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตร ผู้บริหาร ครูและนักเรียน มีความคิดเห็นโดยรวมว่า มีความพร้อมและความเหมาะสมในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายละเอียด ได้แก่ ด้านครูผู้สอน ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ และด้านงบประมาณ พบว่า

1.1 ด้านครูผู้สอน ผู้บริหาร ครูและนักเรียน มีความเห็นว่ามีความพร้อมและความเหมาะสมโดยรวมระดับมาก ในเรื่อง ครูผู้สอนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียน ใช้ภาษาสื่อสารที่เข้าใจง่าย มีความรู้ ความเข้าใจ เป้าหมาย คุณภาพนักเรียนตามหลักสูตร ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีและเป็นสมาชิกที่ดีของสถานศึกษา มีประสบการณ์ด้านการสอน การงานอาชีพและเทคโนโลยีและมีการพัฒนาตนเองให้มีความก้าวหน้า ในวิชาชีพอยู่เสมอ ทั้งนี้เป็นเพราะ การนำหลักสูตรไปใช้ต้องให้ความสำคัญ เรื่อง การเตรียมครู การปรับปรุงคุณภาพครูและประสิทธิภาพในการสอนของครู (อวัชชัย ชัยจิตระยากุล, 2551, น.46) และงานวิจัยของ ภูมิชนะ เกิดพงษ์ (2550, น.68) ยังชี้ให้เห็นว่าด้านครูผู้สอนมีความเหมาะสมในระดับมาก โดยพบว่าครูผู้สอนมีวุฒิทางการศึกษาตรงตามรายวิชาที่สอน มีบุคลิกภาพและปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมเป็นแบบอย่างที่ดี มีความรับผิดชอบและเห็นความสำคัญของการสอน และมีการอบรมพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่อง

1.2 ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ ผู้บริหาร ครูและนักเรียน มีความเห็นว่ามีความพร้อมและความเหมาะสมโดยรวมระดับมาก ในเรื่อง สื่อที่ใช้มีความชัดเจน เข้าใจง่ายและมีคุณภาพ สื่อสอดคล้องกับเนื้อหาและตัวชี้วัด สื่อมีความเหมาะสมกับกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน มีการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในห้องเรียนเอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และสื่อที่ใช้มีความหลากหลาย ทันสมัย ปลอดภัยและเพียงพอกับจำนวนผู้เรียน ทั้งนี้เพราะ วัสดุ สื่อการเรียนการสอน เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยส่งเสริมคุณภาพและประสิทธิภาพของการเรียนการสอน (ธารัง บัวศรี, 2542, น.8-9) และงานวิจัยของ พิณภัส ตลอดจนพงษ์ (2556, น.107) ก็พบว่า ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้มีความเหมาะสมในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก มี เอกสารประกอบการเรียนเพียงพอกับจำนวนผู้เรียน สื่อที่ใช้มีความเหมาะสมกับเนื้อหา และมีความเหมาะสมกับนักเรียน

1.3 ด้านงบประมาณ ผู้บริหาร และครู มีความเห็นว่ามีความพร้อมและความเหมาะสมโดยรวมในระดับมาก ในเรื่องมีงบประมาณสนับสนุนในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีงบประมาณสนับสนุนการพัฒนาครู และมีงบประมาณในการปรับปรุงพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทางการงานอาชีพและเทคโนโลยีมีอย่างเพียงพอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศิริพร หย่องบางไทร (2553, น.49) ได้ประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ช่วงชั้นที่ 2 ของโรงเรียนวัดปวิวาส กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ด้านงบประมาณในภาพรวม มีความเหมาะสมในระดับมากผ่านเกณฑ์การประเมิน

2. ด้านกระบวนการดำเนินงาน ผู้บริหาร ครูและนักเรียน มีความคิดเห็นโดยรวมว่า มีความพร้อมและความเหมาะสมในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายละเอียด ได้แก่ ด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผล พบว่า

2.1 ด้านการบริหารหลักสูตร ผู้บริหาร และครูมีความเห็นในภาพรวมว่า มีความพร้อมและความเหมาะสมในระดับมาก ทั้งนี้เพราะ โรงเรียนจัดอัตราากำลังครูให้สอดคล้องตามวุฒิที่สำเร็จการศึกษา มีการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบ และมีการจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินการจัดทำและบริหารหลักสูตร ดังนั้น การทำความเข้าใจและให้ความสำคัญกับการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาอย่างชัดเจนและถูกต้อง ถือเป็นเครื่องมือที่สำคัญประการหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การบริหารหลักสูตรจึงเป็นหัวใจของการบริหารวิชาการ ซึ่งเป็นงานหลักของสถานศึกษา (วิชัย วงษ์ใหญ่, สืบค้นเมื่อ 30 สิงหาคม 2560 จาก www.https://nawaporn.file.wordpress.com) และสอดคล้องกับงานของวิจัยของอรรถัย กำบังภัย

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7

The 7th STOU National Research Conference

(2553,น.63-68) ที่ได้ทำการประเมินหลักสูตรประมว้ยโรงเรียนพระตงวิทยามูลนิจจังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่า การบริหารหลักสูตร มีความเหมาะสมในระดับมากเช่นกัน

2.2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้บริหาร ครูและนักเรียน มีความเห็นว่ามีความพร้อมและความเหมาะสมในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครูผู้สอนได้ชี้แจงตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้ให้ผู้เรียนทราบก่อนเรียน เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามและแสดงความคิดเห็น ใช้เทคนิค วิธีการสอนสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสม ดังนั้นการนำหลักสูตรไปใช้หรือจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จึงเป็นหน้าที่ของครูผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้อง ที่จะต้องจัดส่วนประกอบต่าง ๆ เช่น คู่มือครู แผนการสอน สื่อต่าง ๆ ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้แก่นักเรียนบรรลุจุดมุ่งหมายหลักสูตรได้ พิสนุ พองศรี (2549, น.134) และงานวิจัยของ สราวุธ จินดาเพชร (2557,น.67) ยังชี้ให้เห็นว่า ด้านการจัดการเรียนการสอน ควรมีการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมควบคู่ไปกับการเรียนการสอน การจัดการเรียนรู้ของอาจารย์ผู้สอนจะทำให้ นักศึกษาเข้าใจปัญหา วิเคราะห์ปัญหาได้ แก้ปัญหาเป็น และจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นการเชื่อมโยงเนื้อหาวิชาที่เรียนกับชีวิตประจำวันหรือวิชาอื่นๆ เพื่อให้แก่นักเรียนได้เรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม

2.3 ด้านการวัดและประเมินผล ผู้บริหาร ครูและนักเรียน มีความเห็นว่ามีความพร้อมและความเหมาะสมโดยรวมในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครูใช้วิธีการหลากหลายในการวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียน ใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลตรงกับตัวชี้วัด มีการประเมินหลังเรียนเพื่อตรวจสอบความรู้ของนักเรียน อย่างต่อเนื่อง ครูชี้แจงการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้แก่แก่นักเรียนทราบ และครูนำผลการประเมินมาปรับปรุงการเรียนการสอน ทั้งนี้จะเห็นว่าการวัดและประเมินผลการเรียนเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของการใช้หลักสูตรให้เกิดผลครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร การประเมินความสำเร็จของหลักสูตร จะทำให้ทราบว่า การใช้หลักสูตรได้ผลตามจุดมุ่งหมายหรือไม่ (พิสนุ พองศรี 2549, น.135-136) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของของ ราณี แก้วไพร (2556, น.82) ได้ทำการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2546 ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ สาขางานการบัญชี วิทยาลัยสารพัดช่างบรรหาร-แจ่มใส จังหวัดสุพรรณบุรี ที่พบว่า การวัดและประเมินผล มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ยกเว้น การนำผลจากการวัดผลที่ได้มาใช้ปรับปรุงการเรียนการสอนและการแจ้งผลการวัดและประเมินผลให้ผู้เรียนทราบเพื่อแก้ไขข้อบกพร่อง อยู่ในระดับปานกลาง

3. ด้านผลผลิตของหลักสูตร ผู้บริหาร ครูผู้สอน มีความคิดเห็นโดยรวมว่า มีความพร้อมและความเหมาะสมในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายละเอียด ได้แก่ ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และด้านคุณลักษณะของผู้เรียน พบว่า

3.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวนนักเรียนที่ได้ผลการเรียน ในระดับ ดี ขึ้นไป โดยรวมผ่านเกณฑ์การประเมิน (เกณฑ์ร้อยละ 60 ขึ้นไป) เมื่อพิจารณาตามระดับชั้นพบว่า ทุกระดับชั้นผ่านเกณฑ์การประเมิน และถ้าพิจารณาตามขนาดของโรงเรียน พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ โรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลาง ผ่านเกณฑ์การประเมิน และโรงเรียนขนาดเล็ก ผ่านเกณฑ์การประเมิน 2 โรงเรียน ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน 3 โรงเรียน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ โรงเรียนขนาดใหญ่ และโรงเรียนขนาดกลางจะมีครูผู้สอนเพียงพอและมีคุณภาพตรงตามรายวิชาที่สอน ครบทุกสาระการเรียนรู้ ซึ่งในโรงเรียนขนาดเล็ก จะพบว่าครูที่สอนในกลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี มีไม่เพียงพอ ทำให้ครูสอนไม่ตรงกับวิชาเอกหรือสาระการเรียนรู้ ก็จะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2553,น.50) ได้รายงานผลการยกระดับคุณภาพการศึกษาตามเป้าหมายความสำเร็จและเกณฑ์คุณภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาทั่วไป จำแนกตามขนาดโรงเรียน ที่พบว่า โรงเรียนขนาดเล็ก ส่วนใหญ่อยู่

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7

The 7th STOU National Research Conference

ในระดับ A3 (ระดับ A3: Achievement หมายถึง การมีผลสัมฤทธิ์หรือผลสำเร็จซึ่งเป็นผลผลิตที่เกิดขึ้นจากการพัฒนา) เกือบทุกด้าน ยกเว้น คุณภาพของผู้เรียน สำหรับโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่ นั้น ส่วนใหญ่อยู่ในระดับ A3 ทุกด้าน

3.2 ด้านคุณลักษณะของผู้เรียน ผู้บริหารและครูผู้สอน มีความคิดเห็นโดยรวมว่า มีความพร้อมและความเหมาะสมในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายละเอียด ได้แก่ ด้านคุณลักษณะทั่วไป ด้านคุณลักษณะเฉพาะและคุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรมของผู้เรียน พบว่า

3.2.1 ด้านคุณลักษณะทั่วไปของผู้เรียน ผู้บริหาร และครู มีความเห็นว่าโดยรวมว่ามีความพร้อมและความเหมาะสมในระดับมาก ในเรื่อง 1) นักเรียนสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างพอเพียงและมีความสุข 2) นักเรียนเห็นแนวทางในการประกอบอาชีพ รักการทำงาน และมีเจตคติที่ดีต่อการทำงาน และ 3) นักเรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในการทำงานอย่างมีความคิดสร้างสรรค์และแข่งขันในสังคมไทยและสากล ซึ่งตรงกับที่ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี (2551, น 183) ได้กำหนดคุณลักษณะทั่วไปที่ควรเกิดขึ้นกับผู้เรียนไว้ในวิสัยทัศน์ของหลักสูตร และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมลพรรณ เพชรสมบัติ (2550, น.69-70) ที่ชี้ให้เห็นว่าคุณลักษณะทั่วไปของผู้เรียนโดยรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ มีความรับผิดชอบต่อตนเองและบุคคลทั่วไป และมีมนุษยสัมพันธ์อันดีต่อบุคคลทั่วไป

3.2.2 ด้านคุณลักษณะเฉพาะของผู้เรียน ผู้บริหาร และครู มีความเห็นว่าโดยรวมว่ามีความพร้อมและความเหมาะสมในระดับมาก ได้แก่ ผู้เรียนมีทักษะการค้นหาข้อมูลและการติดต่อสื่อสาร การใช้งานผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ อย่างมีคุณธรรมและจริยธรรม และผู้เรียนมีลักษณะนิสัยการทำงานที่เสียสละ มีคุณธรรม ตัดสินใจอย่างมีเหตุผลและถูกต้อง ทั้งนี้เพราะเป็นคุณภาพของผู้เรียนที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี (2551, น 185) ต้องการให้เกิดขึ้นเมื่อผู้เรียนจบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้เรียนจึงต้องมีความรู้ มีทักษะ และรู้จักเลือกใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์ และมีคุณธรรม

3.2.3 คุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรมของผู้เรียน ผู้บริหาร และครู มีความเห็นว่าโดยรวมว่ามีความพร้อมและความเหมาะสมในระดับมาก ในเรื่อง ผู้เรียนมีความซื่อสัตย์ สุจริต มีน้ำใจ เสียสละ ตรงต่อเวลา มีความสามัคคี มีความขยันและอดทน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริง และทำงานร่วมกันกับผู้อื่น จึงทำให้ผู้เรียนมีทักษะในการทำงานและสามารถปรับตัวอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ทั้งนี้งานวิจัยของ วิจิตรา แซ่โซว (2557, น.69-72) ที่ได้ประเมินหลักสูตรกลุ่มวิชาภาษาอังกฤษ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เมืองไคสอน พมวิหาน แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ยังชี้ให้เห็นว่าผลการวิจัยด้านผลผลิตมีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยนักเรียนมีความรู้ความสามารถตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร มีคุณธรรมจริยธรรมในการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1) ด้านปัจจัยเบื้องต้น ผู้บริหารควรส่งเสริมสนับสนุนให้ครู และนักเรียนได้ร่วมกันในการผลิตสื่อที่ทันสมัย กระตุ้นความสนใจของผู้เรียนและมีการประเมินการใช้สื่ออย่างสม่ำเสมอ ซึ่งจะช่วยให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7

The 7th STOU National Research Conference

2) ด้านกระบวนการของหลักสูตร ครูควรมีการวิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคล เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการจัดการเรียนรู้และออกแบบการสอนที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งจะช่วยทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3) ด้านผลผลิตของหลักสูตร ผลการวิจัยพบว่า มีโรงเรียน 3 แห่ง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนควรวางแผนกระตุ้นฝ่ายวิชาการเพื่อหาแนวทางพัฒนาความรู้ให้นักเรียนมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับเรื่อง การศึกษาปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยเฉพาะในโรงเรียนขนาดเล็กที่พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ส่วนใหญ่ยังไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด

2) การวิจัยในครั้งนี้ใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูล และเก็บข้อมูลในบางส่วนยังไม่ครอบคลุมทุกด้านของหลักสูตร เช่น ด้านคุณภาพผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษา จึงควรเพิ่มเครื่องมือที่เป็นแบบสำรวจรายการ หรือแบบสัมภาษณ์ที่จะให้ได้ข้อมูลเชิงลึกมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: ชุมชนสมรรถนะ

การเกษตรแห่งประเทศไทย.

ฉันท ชาติทอง.(2552) *การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551*.

นครปฐม : เพชรเกษมการพิมพ์.

ธวัชชัย ชัยจิรฉายกุล. (2551). “หลักการและแนวโน้มในการพัฒนาหลักสูตร”ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการพัฒนาหลักสูตรและวิทยวิธีการสอน* (หน่วยที่ 1, หน้า 30-75). นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ธำรง บัวศรี. (2542). *ทฤษฎีหลักสูตร การออกแบบและพัฒนา* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : ธนรัชการพิมพ์.

บุญศรี พรหมมาพันธุ์. (2557). *ประมวลสาระชุดวิชาสัมมนาการประเมินการศึกษา* (หน่วยที่ 12, หน้า 33-52). นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

พินนัส ตลอดพงษ์. (2556) *การประเมินหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ระดับประถมศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี

พิมลพรรณ เพชรสมบัติ.(2550).*การประเมินหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนเขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร*.(วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี

พิสนุ พองศรี. (2549). *การประเมินทางการศึกษา : แนวคิดสู่การปฏิบัติ*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: เทียมฟ้าการพิมพ์

ภูมิชนะ เกิดพงษ์. (2551). *การประเมินหลักสูตร Modern Language Program โรงเรียนอัสสัมชัญสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ*.(วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช).

ราณี แก้วไพร. (2556). *การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงพุทธศักราช 2546 ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ สาขางานบัญชี วิทยาลัยสารพัดช่าง บรรหาร-แจ่มใส*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี).

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7

The 7th STOU National Research Conference

วิจิตร ชาญไชว. (2557). การประเมินหลักสูตรกลุ่มวิชาภาษาอังกฤษ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เมืองไคซอน พมวิหาน
แขวงสวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต)
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.

วิชัย วงษ์ใหญ่. (2560). การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา. สืบค้นเมื่อ 30 สิงหาคม 2560, จาก
www.https://nawaporn.file.wordpress.com

ศิริพร หย่องบางไทร. (2553). การประเมินหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียน
วัดปริวาส กรุงเทพมหานคร. (ค้นคว้าอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช).

สรารุณี จินดาเพ็ชร. (2557). การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง 2546 ประเภทวิชาเกษตรกรรม แผนกวิชา
อุตสาหกรรมเกษตร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, บุรีรัมย์.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553). รายงานการติดตามผลการพัฒนายกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาใน
โรงเรียนมัธยมศึกษาทั่วไป โรงเรียนมาตรฐานสากล และโรงเรียนในโครงการ Education Hub ภาคเรียนที่ 1
ปีการศึกษา 2553. กรุงเทพมหานคร, กระทรวงศึกษาธิการ.

อรทัย กำบังภัย. (2553). การประเมินหลักสูตรปฐมวัย โรงเรียนพะตงวิทยามูลนิธิจังหวัดสงขลา. (ค้นคว้าอิสระ ปริญญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช).